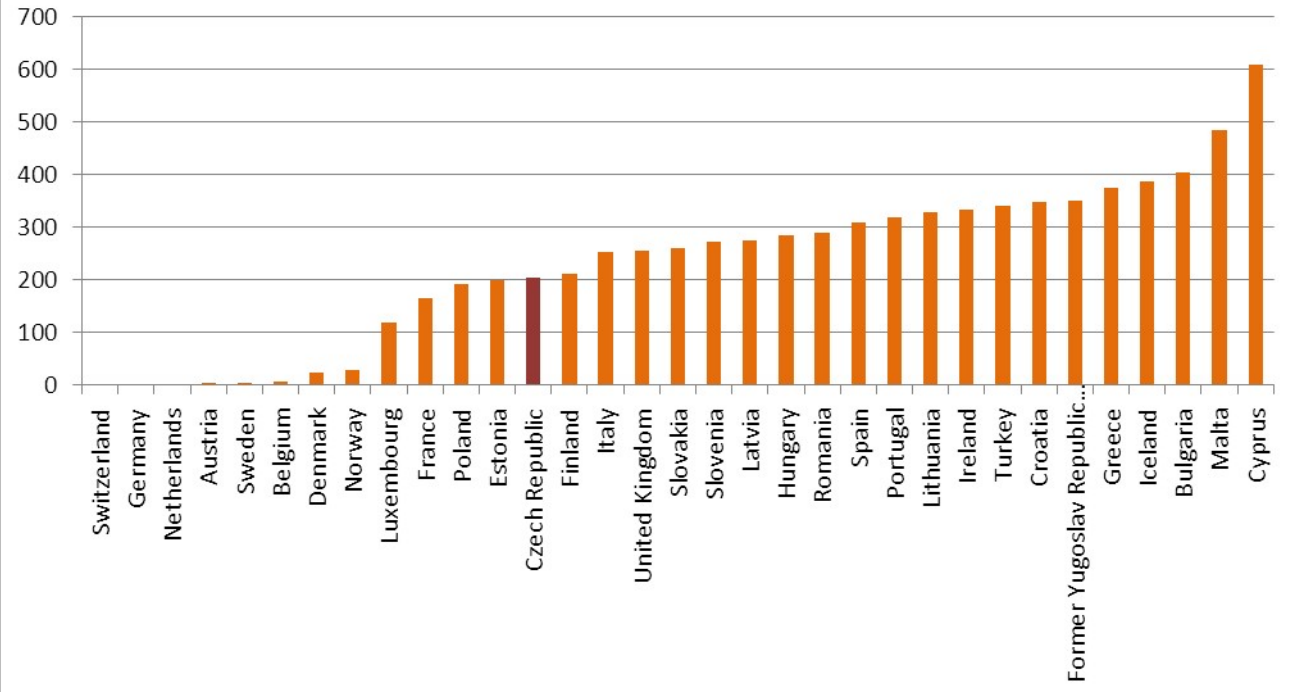

Návrhy, komentáře, připomínky České asociace odpadového hospodářství k návrhu POH, říjen 2012

Číslo	Návrhy, komentáře, připomínky ČAOH	Odůvodnění
1.	<u>K závazné části POH vyhotovit podrobnější ekonomickou analýzu nákladovosti zde uvedených cílů a jednotlivých technologií, které jsou textem závazné části preferované, či stanovené.</u> <u>Ekonomická analýza by měla ukázat jak srovnání nákladovosti jednotlivých uvažovaných technologií, tak potenciální nutnost navýšení cen pro uživatele služeb odpadového hospodářství – jak pro občany, obce, tak pro firmy.</u> Zásadní připomínka	Existuje zde silná potřeba vypracování ekonomické analýzy předpokládané nákladovosti cílů stanovených v závazné části POH. Závazná část POH zmiňuje, či stanovuje některé číselné cíle, či vybrané způsoby nakládání s odpady (technologie) jako ty, které mají být v budoucím období preferovány mimo jiné v návaznosti na sledování cílů hierarchie nakládání s odpady, cílů směrnic apod. Stanovovat strategické cíle a závazně preferovat jednotlivé technologie pro odpadové hospodářství ČR na dobu dalších 10 let bez podrobné ekonomické analýzy a vyhodnocení souvisejících dopadů může ve svém důsledku poškodit odpadové hospodářství v ČR nebo jej minimálně neúměrně a bezdůvodně zdražit. Doplňujeme, že případný vypořádací argument odkazující na povinně zpracovávanou analýzu dopadů RIA by nebyl pochopením této připomínky. Je realitou, že povinné ekonomické zhodnocení dopadů RIA se postupem času v některých případech stalo spíše formální zprávou než skutečným posouzením ekonomických souvztažností navrhovaného záměru. Tak zásadní strategický dokument jako je POH ČR a navíc POH, které má takovou řadu definovaných cílů s preferovanými technologiemi a dalšími opatřeními, by skutečně měl být podpořen podrobnou ekonomickou analýzou nákladovosti stanovených cílů. Zásadní v této věci je skutečnost, že plnění těchto cílů se nezbytně promítne na nákladovosti OH pro každého občana a pro širokou řadu podnikajících subjektů. <i>(Např.: - chybí porovnání rentability spalování SKO s rentabilitou využívání BRKO obsaženého v SKO uloženém na skládkách, chybí porovnání ekonomických a environmentálních aspektů spalování s dalšími technologiemi, jako je anaerobní digesce BRKO, kompostování, výroba TAP, zplynování apod.)</i> Ke shora uvedené argumentaci přednesené na jednání Rady odpadového hospodářství dne 26.9.2012 se připojilo průřezově mnoho členů Rady, včetně zástupců MPO.
2.	Jelikož podle předběžných informací prezentovaných na různých konferencích by změna legislativy odpadového hospodářství měla být poměrně zásadní a návrhy novelizace příslušných zákonů pravděpodobně vyvolají širokou diskusi odborné veřejnosti, původců odpadů – firem, obcí, občanů, zástupců profesních organizací... <u>doporučujeme odložit projednání návrhu POH na dobu, kdy budou případné změny odpadové legislativy jasné.</u> Zásadní připomínka	Z úpravy POH ČR, která je obsažena, zejména v § 42 a § 72 zákona o odpadech, vyplývá, že návrh POH ČR, jehož obsah stanoví zákon o odpadech, zpracovává MŽP a jeho závaznou část předkládá vládě. Vláda závaznou část POH ČR musí schválit ve formě nařízení (právním řádem stanoveným způsobem) a vyhlásit jej ve Sbírce zákonů. <u>Uvedené znamená, že závazná část POH ČR je tak sama obecně závazným předpisem (podzákoným právním předpisem - nařízením vlády), který obsahuje rámcové cíle, kterých má být dosaženo a rámcová opatření jak bude cílů dosahováno (ustanovení normativního charakteru). Vyhlášením nařízení vlády, jehož přílohou je závazná část POH ČR ve Sbírce zákonů tak dochází de facto ke tvorbě legislativní úpravy, resp. k implementaci předpisů EU a jimi stanovených cílů a požadavků (např. rámcové směrnice o odpadech 2008/98/ES), do právního řádu ČR.</u>

		V závazné části POH ČR tedy vzhledem k tomu, že nařízení je podzákoným právním aktem, nemohou být stanoveny povinnosti v rozporu se zákonem (nad rámec povolený zákonem). <u>Z uvedeného vyplývá, že závazná část POH ČR je vlastně návrhem právního předpisu, a proto obsahuje novou úpravu (odlišnou úpravu od stávajícího stavu) a může předpokládat kroky pro dosažení cílů v něm stanovených v souladu s předpokládanou úpravou.</u> <u>Zásadní je, že nebude-li předpokládaná právní úprava přijata, je třeba toto následně zohlednit a POH ČR znovu změnit, to u závazné části opět zákonem předpokládaným legislativním procesem (tj. opět nařízením vlády na návrh MŽP). Z tohoto důvodu se jeví jako více než vhodné zvážit odklad schválení nového POH do doby, kdy bude zřejmá dikce nové právní úpravy odpadového hospodářství.</u>
3.	Z části 2 Vyhodnocení stávajícího stavu OH v ČR – Analytická část vyplývají vesměs velmi kladná hodnocení vývoje odpadového hospodářství ČR.	<u>Využívání odpadů z celkové produkce odpadů v ČR vzrostlo z 58,3 % v roce 2003 až na 73,5% v roce 2010, v roce 2008 bylo využito dokonce 85,5% z celkové produkce odpadů.</u> <u>Skládkování odpadů z celkové produkce odpadů v ČR pokleslo z 25,6% v roce 2000 až na 13,6% v roce 2010.</u> Velmi dobře si stojíme v mezinárodním srovnání, když z prezentovaných ukazatelů vyplývá, že celková produkce odpadů v EU(27) činila v roce 2008 v průměru 5,2 t/rok/občan. Avšak v ČR jsme vyprodukovali pouze 2,4 t/rok/občan. Země jako Německo, Rakousko, Irsko, Francie, Velká Británie, Belgie, Švédsko, Finsko vyprodukovaly dokonce 2 – 6 x více odpadů na občana než původci v ČR. Méně odpadů na občana než ČR vyprodukovaly jen v pěti státech: Kypr, Slovensko, Litva, Maďarsko, Lotyšsko. Pozoruhodné je také porovnání míry recyklace odpadů: v ČR jsme v roce 2008 dosáhli ze zemí EU(27) hned po Nizozemsku a Polsku třetí nejvyšší míry recyklace odpadů – více než 70%. Daleko rozvinutější a bohatší země zůstaly za námi. <u>Značná pozornost je v POH věnována komunálním odpadům a to i přesto, že z celkové produkce odpadů v ČR činí komunální odpady pouze kolem 12%.</u> Produkce komunálních odpadů v roce 2009 dosáhla v ČR jen asi 307 kg/rok/občan, a to je nejméně z celé EU(27). Naproti tomu země jako Německo, Rakousko, Holandsko produkují kolem 600 kg/rok/občan, Francie, Itálie, Velká Británie pak kolem 500 kg/rok/občan. „Rekordmanem“ bylo v roce 2009 Dánsko s více než 800

		kg/rok/občan komunálních odpadů. (zdroj údajů Eurostat)																																																																				
4.	<u>S ohledem na opakující se argumentaci potřeby plnění cílů směrnic EU a potřebu omezení skládkování (odklonem odpadů k novým spalovnám komunálních odpadů) a s ohledem na s tím spojenou ekonomickou stránku věci, se jeví jako poměrně zásadní potřeba doplnění následující argumentace. V návrhu POH chybí zásadní informace, tj. údaj o tom, kolik komunálních odpadů v kg/rok/občan jednotlivé státy EU uloží na skládky.</u>	Na skládky uloženo SKO v r. 2010 (kg/občan) <table border="1" data-bbox="896 311 2184 1005"> <caption>Data for Graf č. 1: Na skládky uloženo SKO v r. 2010 (kg/občan)</caption> <thead> <tr> <th>Stát</th> <th>Uloženo (kg/občan)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Switzerland</td><td>10</td></tr> <tr><td>Germany</td><td>15</td></tr> <tr><td>Netherlands</td><td>20</td></tr> <tr><td>Austria</td><td>25</td></tr> <tr><td>Sweden</td><td>30</td></tr> <tr><td>Belgium</td><td>35</td></tr> <tr><td>Denmark</td><td>40</td></tr> <tr><td>Norway</td><td>45</td></tr> <tr><td>Luxembourg</td><td>120</td></tr> <tr><td>France</td><td>160</td></tr> <tr><td>Poland</td><td>190</td></tr> <tr><td>Estonia</td><td>200</td></tr> <tr><td>Czech Republic</td><td>205</td></tr> <tr><td>Finland</td><td>210</td></tr> <tr><td>Italy</td><td>250</td></tr> <tr><td>United Kingdom</td><td>255</td></tr> <tr><td>Slovakia</td><td>260</td></tr> <tr><td>Slovenia</td><td>270</td></tr> <tr><td>Latvia</td><td>275</td></tr> <tr><td>Hungary</td><td>285</td></tr> <tr><td>Romania</td><td>290</td></tr> <tr><td>Spain</td><td>310</td></tr> <tr><td>Portugal</td><td>320</td></tr> <tr><td>Lithuania</td><td>330</td></tr> <tr><td>Ireland</td><td>335</td></tr> <tr><td>Turkey</td><td>345</td></tr> <tr><td>Croatia</td><td>350</td></tr> <tr><td>Former Yugoslav Republic...</td><td>355</td></tr> <tr><td>Greece</td><td>380</td></tr> <tr><td>Iceland</td><td>390</td></tr> <tr><td>Bulgaria</td><td>405</td></tr> <tr><td>Malta</td><td>480</td></tr> <tr><td>Cyprus</td><td>610</td></tr> </tbody> </table> Graf č. 1 (Zdroj údajů – Eurostat) Podle Eurostatu vypadala v roce 2010 situace tak, jak je uvedeno v grafu č.1. Z grafu je zřejmé, že nejbohatší země svůj komunální odpad neskládkují a pravděpodobně jej pálí. Jako hlavní technologii si v těchto státech vybrali spalovny již někdy před deseti, dvaceti lety či dříve. V té době ovšem neexistovaly technologie využívající biologicky rozložitelné odpady k produkci energie (OZP) přímo v tělese skládky tak, jak se to dnes děje ve všech skládkách provozovaných v ČR. Nebyly rozvinuté ani další technologie patřící dnes k běžnému standardu. Je třeba si také uvědomit, že spalování odpadů v nově vystavěných spalovnách komunálních odpadů je rovněž nákladnější oproti zemím, kde spalovny stavěli před 10, či 20 lety.	Stát	Uloženo (kg/občan)	Switzerland	10	Germany	15	Netherlands	20	Austria	25	Sweden	30	Belgium	35	Denmark	40	Norway	45	Luxembourg	120	France	160	Poland	190	Estonia	200	Czech Republic	205	Finland	210	Italy	250	United Kingdom	255	Slovakia	260	Slovenia	270	Latvia	275	Hungary	285	Romania	290	Spain	310	Portugal	320	Lithuania	330	Ireland	335	Turkey	345	Croatia	350	Former Yugoslav Republic...	355	Greece	380	Iceland	390	Bulgaria	405	Malta	480	Cyprus	610
Stát	Uloženo (kg/občan)																																																																					
Switzerland	10																																																																					
Germany	15																																																																					
Netherlands	20																																																																					
Austria	25																																																																					
Sweden	30																																																																					
Belgium	35																																																																					
Denmark	40																																																																					
Norway	45																																																																					
Luxembourg	120																																																																					
France	160																																																																					
Poland	190																																																																					
Estonia	200																																																																					
Czech Republic	205																																																																					
Finland	210																																																																					
Italy	250																																																																					
United Kingdom	255																																																																					
Slovakia	260																																																																					
Slovenia	270																																																																					
Latvia	275																																																																					
Hungary	285																																																																					
Romania	290																																																																					
Spain	310																																																																					
Portugal	320																																																																					
Lithuania	330																																																																					
Ireland	335																																																																					
Turkey	345																																																																					
Croatia	350																																																																					
Former Yugoslav Republic...	355																																																																					
Greece	380																																																																					
Iceland	390																																																																					
Bulgaria	405																																																																					
Malta	480																																																																					
Cyprus	610																																																																					
5.	Upozornění na určité odporující si argumentace některých částí návrhu POH	Ze shora uvedených údajů vyplývá, že nakládání s odpady v ČR je na velice dobré úrovni i ve srovnání se „Starými zeměmi EU“. Tento úspěch je důsledkem odpovědné politiky státu v oblasti OH nezátížené																																																																				

		minulostí, který nastavil snesitelné podmínky pro podnikání a tržní prostředí a do značné míry dokázal zejména v posledních deseti letech odolat některým tlakům souvisejícím s prosazením určité unifikace. <u>Proto se jeví jako sporný závěr v POH, str. 93, kde se mj. píše: „Jako ekonomicky i environmentálně nejvhodnější způsob pro využití směsných komunálních odpadů se jeví využití odpadů přímým spalováním ve spalovnách, které splňují podmínky pro energetické využití odpadů“.</u>
6.	Upozornění na rozpor v deklarovaných číselných údajích. <u>K uvedenému zákonnému stanovení zákazu skládkování</u> uvádíme, že pro zodpovědné prosazení takového záměru je třeba vypracovat ekonomickou analýzu dopadů a vést otevřenou diskusi k technickým aspektům opatření, včetně jeho načasování, stanovení parametrů, procesu kontroly, apod. Zásadní připomínka	Na straně 293 je uvedeno opatření, legislativně stanovit od roku 2023 zákaz skládkování komunálního odpadu. Dále je však na straně 296 uvedeno opatření legislativně stanovit od roku 2025 zákaz skládkování. Odhlédneme-li nyní od samotného rozporu v datech navrhovaného ustanovení, je zde ještě jeden zásadní moment. Takovéto opatření má na odpadové hospodářství každého státu zcela zásadní dopad a pokud k němu chce stát přistoupit, mělo by to být opět na základě podrobné ekonomické analýzy dopadů takového opatření, vyhodnocení jeho faktických souvztažností na společnost a projednání záměru s důležitými stakeholdery, aby například nedocházelo k podobným problémům jako v letech 2005 a 2006 v Německu (potažmo v ČR – nelegální přeshraniční přeprava odpadů).
7.	<u>Připomínka k otázce zohlednění usnesení Evropského parlamentu ze dne z 24. 5. 2012 o Evropě účinněji využívající zdroje.</u> Dá se předpokládat, že záměry evropského parlamentu budou promítnuty v legislativě EU. Podle našeho názoru je účelné vyčkat na tento vývoj.	Usnesení EP, s ohledem na stále těžší dostupnost surovinových zdrojů, požaduje například: - přesměrování hospodářství na cestu účinného využívání zdrojů. To v budoucnu přinese zvýšení konkurenceschopnosti a vytvoří nové zdroje růstu a zaměstnanosti, a to díky úsporám nákladů v důsledku lepší účinnosti, uvedení inovací na trh a lepšího hospodaření se zdroji během jejich celého životního cyklu; - odstranit překážky bránící fungování evropského trhu v oblasti recyklace a opětovného využití materiálů a podpořit tento trh tím, že bude usilováno o zvýšení poptávky po recyklovaných materiálech a vedlejších produktech a o jejich větší dostupnost, - posílit výzkum a technologické inovace s cílem urychlit přechod na hospodářství účinně využívající zdroje, - podněcovat ke kaskádovému využití přírodních surovin, upřednostňování výrobků s co největší přidanou hodnotou a účinně využívající zdroje před výrobou energie a aby zohledňovaly zejména potenciál snižování skleníkových plynů; - finanční prostředky EU by měly být přednostně vynakládány na hierarchicky nejvýše hodnocené činnosti, pokud jde o způsoby nakládání s odpady, jak stanoví rámcová směrnice o odpadech (např. upřednostňování recyklačních zařízení před likvidací odpadu); a mimo jiné také konstatuje, že: <i>následky nedostatku přírodních zdrojů jsou obtížně zvladatelné zejména pro osoby s nižším příjmem a ve</i>

		<i>znevýhodněných oblastech;</i> <i>dosáhnout do roku 2013 dohody na jasných, pevných a měřitelných ukazatelích hospodářské činnosti, které budou brát v potaz změnu klimatu, biologickou rozmanitost a účinné využívání zdrojů z hlediska jejich životního cyklu, například v podobě souboru čtyř ukazatelů využívání zdrojů, a to půdní, vodní, surovinové a uhlíkové stopy.</i>
8.	<u>Omezení práv obcí a původců odpadů.</u> Zásadní připomínka	POH obsahuje ustanovení, která omezují práva a odpovědnost obcí jako původců odpadů ve prospěch vyšších regionálních celků. Toto směřování souvisí s otázkou ohrožení zdravého konkurenčního prostředí, volného trhu služeb, apod. Jednotlivé obce by stále měly mít možnost samostatně si vybírat dodavatele služeb odpadového hospodářství na své katastru. Dle informací některých členů ČAOH také značný počet obcí chce i nadále řešit otázku svého odpadového hospodářství samostatně, ve zvažovaném sdružování vidí spíše rizika omezení svého svrchovaného rozhodování. Významným omezením vybraných původců odpadů je dále deklarovaná povinnost živnostníků zapojit se povinně do obecního systému sběru odpadů. Podrobněji viz samostatná připomínka ke kapitole 3.2.1.2. – živnostenské odpady.
9.	POH by měl obsahovat v maximální míře pouze jasné cílové a reálné limity.	Prezentované zásady a opatření obsahují řadu ustanovení obecného charakteru, které umožňují různé výklady a použití při aplikaci v praxi, zvyšují neúměrně zátěž samosprávy i státní správy například: <i>Zásady:</i> <i>i) Stabilizovat systém odděleného sběru zabráněním nesystémových změn a omezením nestabilních prvků</i> <i>m) Povolit v období hospodářské recese a dlouhodobém poklesu poptávky po druhotných surovinách z odpadů vhodných k recyklaci za určitých podmínek i jiné způsoby využití jako např. energetické využití (např. papír, plast), biologické využití (např. papír) a pokud prokazatelně neexistuje environmentálně vhodná a ekonomicky únosná alternativa využití, pak umožnit se svolením orgánů státní správy znehodnocený vyříděný odpad skládkovat.</i> <i>Opatření:</i> <i>c) Důsledně kontrolovat zajištění tříděného sběru využitelných složek komunálních odpadů, minimálně komodit papír, plasty, sklo a kovy.</i> <i>d) Důsledně kontrolovat dodržování hierarchie nakládání s odpady.</i> <i>e) Průběžně vyhodnocovat systém obce pro nakládání s KO a jeho kapacitní možnosti a navrhopatření k jeho zlepšení.</i> <i>f) Legislativně zakotvit zařazování tříděného odpadu, získaného v rámci odděleného sběru v obcích.</i> <i>g) Legislativně umožnit jiné způsoby využití nebo odstranění v případě dlouhodobého poklesu poptávky po druhotných surovinách.</i> <i>h) Na úrovni obce informovat, minimálně dvakrát ročně, občany a ostatní účastníky obecního systému nakládání s KO o způsobech a rozsahu odděleného sběru odpadů a o nakládání s dalšími složkami komunálních odpadů. Součástí jsou také informace o výsledcích odpadového hospodářství obce a o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálních odpadů.</i>

10.	Kapitola komunální odpady 3.2.1.1 písm. l) <i>Obec je povinná dodržovat hierarchii nakládání s odpady, tedy přednostně nabízet odpady k recyklaci nebo jinému využití.</i> S odkazem na uvedené odůvodnění navrhuje doplnit k tomuto bodu opět i odkaz na ekonomické a technické možnosti.	Toto ustanovení může opět neúměrně zvyšovat náklady odpadového hospodářství. Od roku 2002 byla v odpadové legislativě zakotvena povinnost dodržovat hierarchii nakládání s odpady. Vždy však s odkazem na reálné ekonomické a technické podmínky. Citace § 11 odst. 1 a 2 zákona o odpadech platného do euronovely účinné od roku 2010 zněla: „(1) Každý má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost v mezích daných tímto zákonem zajistit přednostně využití odpadů před jejich odstraněním. Materiálové využití odpadů má přednost před jiným využitím odpadů. (2) Splnění povinnosti stanovené v odstavci 1 se nevyžaduje, jestliže v daném čase a místě neexistují technické nebo ekonomické předpoklady pro její splnění a postupuje-li se v souladu s plány odpadového hospodářství podle části sedmé tohoto zákona.“
11.	Kapitola směsný komunální odpad 3.2.1.1.1 Považujeme za <u>nevýhodné a ekonomicky riskantní podporovat v POH jen jednu vybranou cestu, či technologii.</u> Hrozí ztráta konkurenceschopnosti českého OH, vzhledem k tomu, že se jedná o komunální odpady, ponese náklady v plné výši občané a obce.	Cílem v POH je spálení, či spoluspálení SKO nebo energetické frakce po zpracování v MBÚ a zásadou Podporovat budování infrastruktury nutné k zajištění energetického využití odpadů.
12.	Kapitola 3.2.1.2. – živnostenské odpady POH predikuje <u>povinné zapojení živnostníků do systémů OH obcí, popsané nástroje vyvolají zbytečnou administrativní a finanční zátěž obcí, zvýší náklady živnostníkům, přispějí ke snížení jejich konkurenceschopnosti.</u> Zásadní připomínka	Řešit možné povinné zapojení živnostníků v systému sběru odpadů obce v POH se jeví jako nevhodné hned z několika hledisek. Je více než diskutabilní jestli je takováto cesta, tedy stanovení povinného zapojení živnostníků do systému sběru odpadů obce vůbec prosaditelná v rámci legislativního procesu. Jedná se o poměrně silné omezení volnosti rozhodování podnikajícího subjektu a uvedení ho do situace, kdy musí bez dalšího možného výběru platit další nákladovou položku, jejíž výši prakticky nedokáže ovlivnit a nemá možnost volby jiného dodavatele služby, který může poskytovat služby na vyšší úrovni než služby zajišťované systémem obce. I pokud by MŽP předpokládalo, že takovýto nástroj bude prosazen do legislativy, je s ohledem na jeho problematičnost a ne zcela reálnou prosaditelnost v legislativním procesu dle našeho názoru předčasné a i věcně nemístné stanovovat takovéto nástroje do dokumentu typu POH. Doporučujeme text týkající se tohoto nástroje z POH vypustit minimálně do doby schválení povinnosti zákonem.
13.	Kapitola 3.2.1.3.1. Biologicky rozložitelné odpady – Připomínka k písmenu p) <i>podporovat výstavbu zařízení pro energetické využití směsného komunálního odpadu</i>	ČAOH nevnímá logiku zakotvení takovéhoho cíle do kapitoly řešící vhodné nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.
14.	Kapitola 3.2.1.3.1. Biologicky rozložitelné odpady – Připomínka k písmenu w) <i>Průběžně upravovat poplatek za skládkování komunálních odpadů tak, aby jeho výše znevýhodňovala</i>	Velmi dobré dosavadní výsledky OH (prezentované i samotnou druhou částí návrhu POH) byly dosaženy kombinací těchto faktorů: - funkční legislativní rámec, - odpovědný přístup původců odpadů,

	<i>skládkování všech druhů odpadů, včetně těch, které obsahují biologicky rozložitelnou složku.</i> Pro další vývoj OH navrhneme přizpůsobit zvýšení skládkových poplatků tomuto cíli: OH i nadále přizpůsobovat vnějším podmínkám jako jsou legislativa EU, uplatnění nových technologií, konkurenční prostředí apod., a to při zachování vysoké míry diverzifikace a tržních principů s vyváženou mírou nákladů pro původce odpadů a občany. Zásadní připomínka Dále také připomínka k dobu 4.2.2.	- fungování trhu odpadů a druhotných surovin, - dobrá spolupráce státní správy a podnikatelů při budování infrastruktury zařízení pro nakládání s odpady, - účelné a přiměřené využívání kontrolních a represivních nástrojů ze strany státní správy a samosprávy, - relativně akceptovaná úroveň nákladů na OH pro občany, firmy, obce a města. Pak bude stačit podstatně mírnější zvýšení skládkového poplatku než by bylo potřeba pro dosažení konkurenceschopnosti spaloven. Tím se ČR vyhne negativním důsledkům překročení přijatelné míry nákladů pro uživatele OH – zejména pro občany a obce.
15.	Kapitola 3.2.1.3.1. Biologicky rozložitelné odpady – Přípomínka k písmenu z) <u>Provést revizi a stanovit produkci biologicky rozložitelných odpadů v roce 1995, protože většina odpadů ze zeleně, která byla běžně kompostována a využívána, nebyla tehdy evidována v režimu odpadů.</u> Zásadní připomínka	ČAOH silně podporuje tento cíl stanovený v POH, neboť je vyjádřením reality skutečného stavu a nápravy nesprávně ohlášených údajů. V návaznosti na nereálné údaje z roku 1995 jsou nyní stanovovány některé cíle a vyhotovováno jejich hodnocení. Takto stanovené cíle, které jsou prokazatelně založeny na nereálných číslech z roku 1995 pak zbytečně nemalým způsobem do budoucna zdražují odpadové hospodářství ČR a vystavují ČR riziku sankcí ze strany EU. Cestu revize původně ohlášených údajů zvolilo více zemí EU. Pokud by negujícím argumentem k provedení revize ohlášených údajů mělo být riziko nutnosti vracení některých dotací z ČR zpět EU (jak již bylo sděleno ze strany MŽP), pak je však nutné si uvědomit, že toto je stále levnější cesta (vrátit určitou část dotací) než s argumentem potřeby splnění cílů směrnic, stanovených však v návaznosti na prokazatelně nesprávně ohlášená data, výrazně zdražit české odpadové hospodářství jeho uživatelům, tedy občanům např. na dobu dalších 10 let, které má řešit tento POH.
16.	Kapitola 3.2.1.6.2 Odpadní elektrická a elektronická zařízení <u>Doplnit vyhodnocení nákladů na zpětný odběr z hlediska nákladů pro občany.</u>	V této oblasti dochází na základě zákonem stanovených ustanovení k výběru značných prostředků na recyklaci. Systém se zdá být poměrně funkční. Za celou dobu fungování tohoto systému, což je nyní již cca 7 let, chybí zpětná vazba objektivního (ze strany státu provedeného) vyhodnocení nákladovosti takového systému pro jeho uživatele, tedy občany. Tato připomínka zapadá do kontextu připomínek ČAOH souvisejících s deklarováním potřeby zajištění znalosti stávající a budoucí ekonomiky a nákladovosti odpadového hospodářství v ČR a jeho jednotlivých oblastí.
17.	Kapitola 3.2.1.7 Kaly z čistíren komunálních odpadních vod POH předkládá jediný cíl pro nakládání s kaly z ČOV: <i>Podporovat technologie energetického využívání</i>	K takto jednostranně stanovenému cíli opět chybí jakékoli vyjádření očekávané nákladovosti takovéto cesty pro její uživatele. Jedna věc je dotační podpora investičního záměru. Druhá věc je ekonomická realita provozu takového zařízení v podmínkách ČR, návratnost investice a celková dlouhodobá rentabilita provozu zařízení. Z POH dostatečně nevyplývá potřeba takto jednostranně deklarované podpory pro pouze jeden z mnoha existujících způsobů nakládání s kaly.

	<i>kalů z čistíren komunálních odpadních vod (ČOV) s odpovídající produkcí kalů.</i>	
18.	Kapitola 3.3 Zásady pro vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady Uvedené opatření se jeví jako nadbytečné, protože síť zařízení k nakládání s odpady je vybudována, průběžně modernizována subjekty podnikajícími na trhu OH. Tyto subjekty spolupracují na základě principů vzájemné výhodnosti, původci odpadů využívají volně jejich služeb a v míře odpovídající jejich potřebám a představám. Původci odpadů a ostatní subjekty na trhu jsou limitováni platnou legislativou, podmínkami nabídky a poptávky, mezinárodní konkurencí, světovými trhy surovin a dalšími vlivy. <i>Poznámka: Pokud je podporou myšlena podpora cestou investičních dotací, tak nezbyvá než uvést, že tato cesta se již několikrát ukázala jako problematická (fotovoltaika), neboť neúměrně potřebám trhu vznikají ve větším počtu zařízení, jejichž provoz dále není dlouhodobě rentabilní, nebo pouze při vytváření dalších umělých dotačních podmínek, např. na využívání výstupů apod. Již několikrát se ukázalo, že masové investiční dotace spíše křiví tržní podmínky a z dlouhodobého hlediska komplikují kvalitní a zejména udržitelný rozvoj infrastruktury. Není výjimkou, že dotacemi vybudovaná zařízení se následně stávají v podmínkách trhu nerentabilní a dlouhodobě neudržitelná..</i>	POH obsahuje následující cíl a zásady pro vytváření sítě zařízení k nakládání s odpady: <i>Cíl:</i> <i>a) Vytvořit a udržovat komplexní a přiměřenou síť zařízení k nakládání s odpady na území České republiky.</i> <i>Zásady pro vytváření sítě zařízení pro nakládání s odpady</i> <i>Zásady:</i> <i>a) Podporovat výstavbu zařízení v souladu s hierarchií nakládání s odpady.</i> <i>b) Vytvořit podmínky pro dobudování celostátní sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady.</i> <i>c) Navrhovat nová zařízení v souladu s nejlepšími dostupnými technikami.</i> <i>d) Využívat stávající zařízení, která vyhovují požadované technické úrovni podle bodu c).</i> <i>e) Podporovat výstavbu zařízení, u kterých bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jeho provozování na celostátní úrovni, vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení po předběžném projednání s kraji.</i> <i>f) Podporovat výstavbu zařízení, u kterých je výstupem dále materiálově využitelný produkt.</i> <i>g) U materiálového využití biologicky rozložitelných KO klást důraz na dodržování uzavřeného cyklu – tzn., že v rámci záměru bude uvedeno, kde vyrobený kompost bude využit, přičemž přednostní je využití kompostu na zemědělské půdě a následně k rekultivacím. Nebudou povolována zařízení, jejichž účelem bude výroba kompostu nevyhovující kvality, který by následně byl uložen na skládku.</i> <i>h) Posuzovat zařízení k nakládání s odpady z pohledu zajištění vstupů příslušných druhů odpadů, s nimiž bude nakládáno, včetně posouzení podkladů dokládajících, že v dané oblasti je dostatek odpadů pro naplnění plánované kapacity zařízení nebo systému pro nakládání s odpady, a že zařízení je adekvátní z hlediska kapacity.</i> <i>i) Zpracovat postupně požadavky na vytváření sítě zařízení do souboru výstupů územního plánování jako důležitý podklad pro rozhodování o dalším rozvoji (zejména průmyslových zón).</i> <i>j) Nepodporovat výstavbu nových skládek odpadů z veřejných prostředků.</i> <i>k) Stanovit podmínky pro materiálové využívání odpadů v jiných vhodných zařízeních, která nejsou vedena jako zařízení na využívání odpadů ve smyslu zákona o odpadech.</i> <i>l) Stanovit podmínky, kdy odpad přestává být odpadem a kdy se jedná o tzv. vedlejší produkt a nikoliv o odpad.</i> <i>m) Podporovat v rámci výzkumných záměrů projekty mající za cíl vývoj nových technologií využití, recyklace a zpracování odpadu nebo ověření dosud v České republice neprovozovaných technologií a zařízení k nakládání s odpady.</i> <i>Opatření:</i> <i>a) Průběžně vyhodnocovat síť zařízení pro nakládání s odpady na regionální úrovni.</i>
19.	Kapitola 4.2.2 ekonomické nástroje písm. a) poplatky za uložení odpadů na skládku.	V tomto bodě je obecně konstatováno, že je třeba zdražit skládkování a tím jej učinit „všeobecně nevýhodným“. Dále je v tomto bodě uvedeno, že toto bude mít vliv na stimulaci alternativních metod nakládání s <u>komunálními odpady</u>. <u>Toto tvrzení však zcela opomíjí, že komunální odpady jsou pouze určitou</u>

	<u>Takto definované opatření neodpovídá ekonomické realitě a nebere v úvahu budoucí výrazné zvýšení nákladovosti nakládání s průmyslovými odpady.</u>	částí produkovaných odpadů. Takto definované opatření rovněž výrazným způsobem zdraží nakládání s průmyslovými odpady a znevýhodní tak český průmysl. Další skutečností je, že mnoho průmyslových odpadů je stále i z environmentálního hlediska vhodné spíše skládkovat v oddělených částech k tomuto účelu vybudovaných a zabezpečených zařízení - skládek (s možnou vidinou jejich budoucího využití jako zdroje určitých surovin, v době kdy k tomu bude ekonomicky rentabilní prostředí a technologie).
20.	Shrnutí ČAOH k návrhu POH	Návrh POH je obsáhle zpracovaným dokumentem a je zřejmé, že je na něm odveden značný kus práce. V části hodnotící uplynulé období je mnoho zajímavých dat a skutečností o českém odpadovém hospodářství. Jak je již výše uvedeno, dá se říci, že hodnotící část posuzuje dosavadní odpadové hospodářství v ČR jako kvalitní, funkční a na dobré úrovni. Z použitých grafů je dále patrné, že ČR si v odpadovém hospodářství stojí velmi dobře i v evropském srovnání. Negativa však vnímáme v závazné části POH. Předpokládaný model fungování OH obsažený v návrhu závazné části POH se vyznačuje těmito znaky: - Oproti současnému stavu poměrně významným způsobem omezuje konkurenci a podnikání v oblasti nakládání s komunálními odpady, v oblasti zpětného odběru pneumatik, obalů, el. šrotu, autovraků. - Omezuje svobodu v rozhodování obcí, měst, živnostníků. Znemožňuje jim přizpůsobení vlastního OH svým potřebám. - Ohrožuje již vybudované soukromé investice. - Hrozí riziko, že kvalitní a funkční stávající model OH založený na konkurenci, rozmanitosti forem a vztahů na trhu může být převeden na strnulý model s vysokou mírou centralizace a izolace. - Všem subjektům vzrostou náklady v důsledku riskantních investic, zavádění či navyšování poplatků, integrovaných systémů nakládání odpadů, monopolizace zpětných odběrů, nezbytného nárůstu byrokracie. - Je zcela zřejmé, že největší tíha finanční zátěže bude přenesena na občany. - Takto navržený POH by přispěl ke zhoršení konkurenceschopnosti českého hospodářství.